

DECYZJA RADY (UE) 2021/1102**z dnia 28 czerwca 2021 r.**

wzywająca Komisję do przedłożenia analizy sytuacji w Unii oraz możliwości dotyczących wprowadzania, oceny, produkcji, wprowadzania do obrotu i wykorzystywania na terytorium Unii środków kontroli biologicznej w postaci bezkręgowców, oraz, w stosownych przypadkach i w zależności od wyników analizy, do przedłożenia wniosku

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 241,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Środki kontroli biologicznej to naturalni wrogowie, antagoniści lub konkurenci lub inne organizmy wykorzystywane do zwalczania bezpośrednio, albo pośrednio agrofagów roślin, w tym agrofagów kwarantannowych poprzez kontrolowanie ich wektorów, chwastów i inwazyjnych gatunków obcych.
- (2) Zakresem niniejszej decyzji objęte są jedynie środki kontroli biologicznej w postaci bezkręgowców, takie jak owady, w tym wysterylizowane samce owadów, roztocza i nicienie.
- (3) Podejścia państw członkowskich i rodzaje regulacji stosowanych przez nie w odniesieniu do uwalniania, oceny i przemieszczania środków kontroli biologicznej, są bardzo zróżnicowane. Środki kontroli biologicznej nie znają jednak granic i mogą rozprzestrzeniać się poza terytoria, na których zostały celowo uwolnione, aby zwalczać agrofagi roślin, chwasty i inwazyjne gatunki obce.
- (4) Często wykorzystywane w produkcji szklarniowej środki kontroli biologicznej mają coraz większe znaczenie dla zrównoważonego rolnictwa i leśnictwa, zwłaszcza przy wdrażaniu zintegrowanego zarządzania ochroną przed szkodnikami i rolnictwa ekologicznego. Zrównoważone systemy rolnicze wnoszą istotny wkład w przejście Unii na zrównoważone systemy żywnościowe, przewidziane w komunikacie Komisji pt. „Strategia »od pola do stołu« na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego” oraz komunikacie Komisji w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu i które wspiera przyszła wspólna polityka rolna. Stosowanie w tym kontekście środków kontroli biologicznej przyczynia się do zmniejszenia uzależnienia od chemicznych środków ochrony roślin.
- (5) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 ⁽¹⁾ ma na celu ochronę Unii przed wprowadzaniem nowych agrofagów, a jednocześnie skuteczniejsze zwalczanie agrofagów już obecnych. Polityka w zakresie zdrowia roślin zawarta w tym rozporządzeniu skupia się w szczególności na badaniach przesiewowych pod kątem nowych agrofagów roślin na całym świecie, zapobieganiu zawleczeniu takich agrofagów roślin na terytorium Unii, a w przypadku ich wprowadzenia – na wczesnym wykrywaniu i eliminowaniu.
- (6) Zawleczenie agrofagów roślin, ich występowanie i rozprzestrzenianie się może zagrozić zrównoważoności rolnictwa, lasów, środowiska naturalnego, różnorodności biologicznej i ekosystemów. Światowy handel, przepływ osób, zmiana klimatu i ekstremalne zjawiska pogodowe zwiększają występowanie agrofagów i zagrożenia fitosanitarne. Nowe egzotyczne gatunki agrofagów stanowią również zagrożenie dla istniejących unijnych systemów produkcji rolnej i leśnej, a także dla rodzimej flory i fauny. Wprowadzenie naturalnego wroga z regionu, z którego pochodzi agrofag, może przyczynić się do odpowiedniej strategii zwalczania, lecz może też stwarzać zagrożenie dla rodzimej flory i fauny. W związku z tym przed wprowadzeniem jakiegokolwiek środka kontroli biologicznej należy przeprowadzić naukową ocenę możliwego wpływu na zdrowie roślin i różnorodność biologiczną, z zastosowaniem standardowej metodologii, w tym ocenę potencjalnego niepożądanego wpływu na gatunki niedocelowe, ekosystemy i różnorodność biologiczną w sensie ogólnym.
- (7) Powszechnie wiadomo, że wykorzystywanie środków kontroli biologicznej rośnie z uwagi na większe zapotrzebowanie ze strony rolników, zarządców terenów zielonych i ogrodników, którzy starają się zmniejszyć swoje uzależnienie od chemicznych środków ochrony roślin.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 228/2013, (UE) nr 652/2014 i (UE) nr 1143/2014 oraz uchylające dyrektywy Rady 69/464/EWG, 74/647/EWG, 93/85/EWG, 98/57/WE, 2000/29/WE, 2006/91/WE i 2007/33/WE (Dz.U. L 317 z 23.11.2016, s. 4).

- (8) Organizacje międzynarodowe, w szczególności Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa w oparciu o Międzynarodową konwencję ochrony roślin (IPPC) oraz Europejska i Śródziemnomorska Organizacja Ochrony Roślin (EPPO), opracowały międzynarodowe standardy fitosanitarne i wytyczne dotyczące bezpiecznego stosowania środków kontroli biologicznej oraz odgrywają ważną rolę w opracowywaniu standardów analizy ryzyka i badań.
- (9) Producenci środków kontroli biologicznej, w tym małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP), zapewniają innowacyjne i konkretne rozwiązania w zakresie ochrony upraw. Kontrola jakości środków ochrony roślin jest wymogiem koniecznym, by zapewnić ich bezpieczeństwo i skuteczność.
- (10) Spójniejsze podejście wśród państw członkowskich mogłoby ułatwić rozwój bezpiecznych środków kontroli biologicznej i ich udostępnianie na rynku. Pomogłoby to stworzyć możliwości dla systemów produkcji rolnej i leśnej oraz dla kontroli agrofagów roślin, a jednocześnie zapewni ochronę zdrowia i środowiska.
- (11) Rada uważa, że analiza sytuacji w Unii oraz możliwości dotyczących wprowadzania, oceny, produkcji, wprowadzania do obrotu i wykorzystywania na terytorium Unii środków kontroli biologicznej jest niezbędna, by poprawić ich podaż i dostępność dla użytkowników przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa ludzi, zwierząt, roślin, środowiska i bezpieczeństwa żywnościowego, zgodnie z Porozumieniem międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa ⁽²⁾, a w szczególności jego pkt 10 dotyczącym stosowania art. 225 i 241 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.
- (12) Takie możliwości mogą obejmować ocenę potencjału harmonizacji kryteriów, procedur i podejmowania decyzji w Unii; potencjału unijnych programów w zakresie badań naukowych, innowacji i upowszechniania wiedzy oraz perspektyw ściślejszej współpracy z odpowiednimi organizacjami międzynarodowymi, aby przyspieszyć udostępnianie środków kontroli biologicznej na rynku i zwiększyć ich dostępność; oraz potencjału wspierania inwestycji, innowacji i bezpiecznego stosowania środków kontroli biologicznej podczas zwalczania agrofagów, co stanowi pierwszy krok w kierunku ujednoliconej definicji szerszej koncepcji kontroli biologicznej,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Rada zwraca się niniejszym do Komisji o przedłożenie do dnia 31 grudnia 2022 r. analizy sytuacji w zakresie wprowadzania, produkcji, oceny, wprowadzania do obrotu i wykorzystywania na terytorium Unii środków kontroli biologicznej w postaci bezkręgowców. Należy również ocenić możliwości zharmonizowania procedur na całym terytorium Unii, tak aby ułatwić promowanie rozprowadzania środków kontroli biologicznej i ich udostępniania na rynku, aby wspierać inwestycje i innowacje w dziedzinie bezpiecznego stosowania środków kontroli biologicznej i by się do nich przyczyniać, w tym w przypadkach, gdy są one potrzebne do zwalczania agrofagów kwarantannowych, zgodnie z wymogami organów ds. zdrowia roślin.

Artykuł 2

Rada zwraca się do Komisji o przedstawienie, o ile jest to stosowne w świetle wyników analizy, wniosku lub o poinformowanie Rady o innych możliwych środkach w następstwie analizy.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

⁽²⁾ Porozumienie międzyinstytucjonalne pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej a Komisją Europejską w sprawie lepszego stanowienia prawa (Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1).

Sporządzono w Luksemburgu dnia 28 czerwca 2021 r.

W imieniu Rady
M. do C. ANTUNES
Przewodniczący
